

3. Примостка Л.О. Фінансові деривативи: аналітичні та облікові аспекти: Монографія.-К.: КНЕУ, 2001. –263 с.
4. Слав'янська Н.Г. Перспективи використання похідних фінансових інструментів в Україні [Електронний ресурс] / Н.Г.Слав'янська, А.С.Незнамова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : Зб. наук. праць / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми, 2010. – Вип. 29. – С. 256-264. – Режим доступу до журн.: <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/3931>.
5. Сохацька О.М. Міжнародні ф'ючерсні ринки: теоретико-методологічні аспекти: Монографія. –Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 454 с.
6. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmc.gov.ua>.
7. Українська біржа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ux.ua>.

УДК 657 (045)

ГАЛЕНКО С.М.,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»,
кафедра обліку в кредитних і бюджетних установах
та економічного аналізу, аспірант

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

***Анотація.** У статті розглянуте питання аналізу господарської діяльності комунальних підприємств, його зміст та особливості.*

Ключові слова: комунальні підприємства, аналіз господарської діяльності комунальних підприємств, особливості аналізу господарської діяльності комунальних підприємств.

***Аннотация.** В статье рассмотрен вопрос анализа хозяйственной деятельности коммунальных предприятий, его содержание и особенности.*

Ключевые слова: коммунальные предприятия, анализ хозяйственной деятельности коммунальных предприятий, особенности анализа хозяйственной деятельности коммунальных предприятий.

***Abstract.** The analysis considered the issue of economic activity utility companies, its contents and features.*

Key words: utilities companies, economic activity utility, features analysis of economic activity utility companies.

Актуальність дослідження Початок роздержавлення комунальних підприємств в Україні бере свій початок з прийняття в 1996 Конституції України, що не тільки закріпило законодавчі основи та принципи нового політичного устрою, а й ознаменувало активне залучення комунальних підприємств до ринкових процесів. Перехід до ринкової відносин потребував від підприємств комунального сектора підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності продукції, пошуку ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва [1]. Важливість вирішення вказаних завдань набуває особливого значення, враховуючи тісний взаємозв'язок фінансів комунальних підприємств та місцевих громад: адже саме перші призвані забезпечити стабільність других.

Виклад основного матеріалу дослідження. Запорукою розв'язання проблемних питань комунальних підприємств в ринковому середовищі виступає система фінансового управління [2]. До елементів фінансового управління комунальних підприємств належать: стратегічне та тактичне планування доходів та витрат комунальних підприємств з формалізацією результату даного процесу у вигляді кошторису (бюджету); мобілізація та розподіл фінансових ресурсів комунальних підприємств установи відповідно до документів внутрішнього та зовнішнього рівня регламентації; бухгалтерський облік комунальних підприємств; контроль господарської діяльності комунальних підприємств; аналіз господарської діяльності комунальних.

Аналіз господарської діяльності виконує значну роль в зазначеній системі фінансового управління, що у своїй сукупності становлять логічно-послідовну схему (рис. 1).

Таке становище пояснюється принципом суцільного охоплення діяльності суб'єкта господарювання системою аналізу та її функціональним наповненням щодо управлінського аспекту, що проявляється у таких формах: інформаційно-утворювальній (формування для апарату управління за повною ієрархічною структурою відповідного інформаційного поля у вигляді певних показників) та обґрунтовувальній (пов'язування мети управлінського впливу з чинниками та умовами її реалізації). Так, підготовка кошторису (бюджету) — потребує аналізу облікових показників минулих років щодо діяльності комунального підприємства.

Наступне завдання щодо мобілізації та розподілу фінансових ресурсів вирішується на основі аналізу сукупності планових показників установи і фактичних, що знайшли своє відображення в системі бухгалтерського обліку. Прийняття відповідних рішень провадиться на підставі аналізу облікових даних. Основним інструментом контролю фінансово-господарської діяльності комунальних підприємств виступає аналіз, при цьому його об'єктами виступають показники, отримані в результаті збирання та обробки інформації

в системі бухгалтерського обліку. І нарешті, процес управлінського обліку ґрунтується на проведенні відповідних аналітичних процедур щодо узагальнених за різними ознаками та рівнями показників бухгалтерського обліку; у свою чергу, результати проведених аналітичних процедур використовуються при прийнятті відповідних управлінських рішень щодо діяльності комунальних підприємств. Таким чином, доказовість значущості аналізу господарської діяльності в системі фінансового управління зокрема і в загальному механізмі управлінні комунальними підприємствами є очевидною.

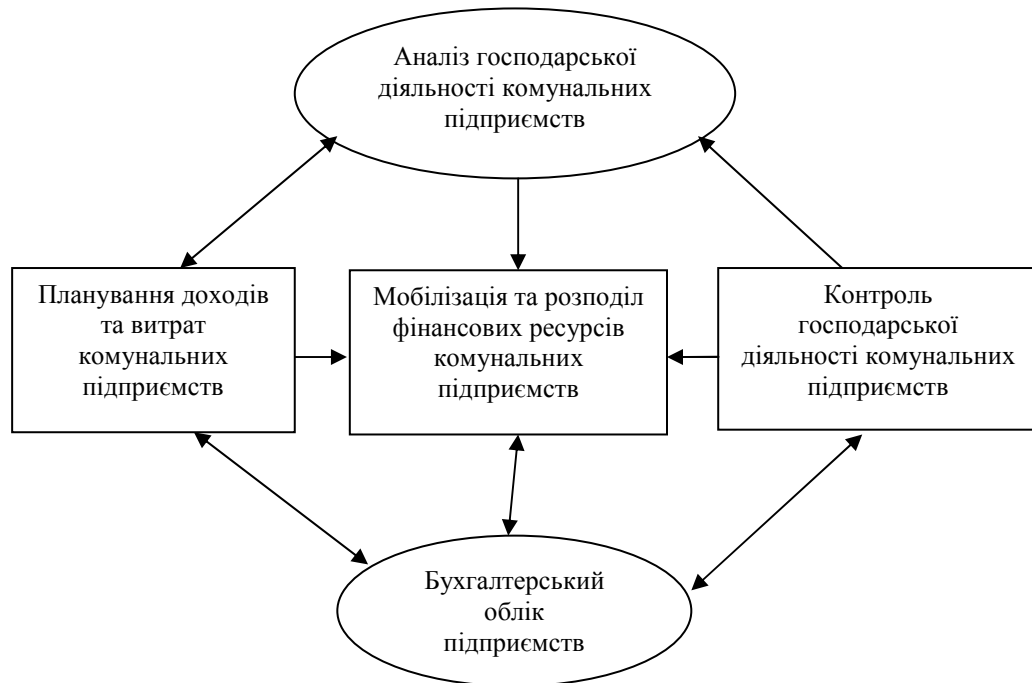

Рис. 1. Взаємозв'язок аналізу господарської діяльності комунальних підприємств та інших елементів фінансового управління

Оскільки роль аналізу господарської діяльності комунальних підприємств важко недооцінити (адже саме з його допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку підприємства, обґрунтовуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їхнім виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, оцінюються результати діяльності підприємства, його підрозділів і робітників) варто детальніше розглянути це питання.

Під аналізом розуміється засіб пізнання предметів і явищ навколишнього середовища, заснований на розчленовуванні цілого на складові частини і вивчення їх у всьому різноманітті зв'язків і залежностей [1]. Аналіз господарської діяльності являє собою комплексне глибоке вивчення роботи підприємств, їх підрозділів та інших господарських формувань для об'єктивної оцінки її результатів і виявлення можливостей дальшого підвищення ефективності господарювання [3]. Предметом аналізу господарської діяльності виступає діяльність підприємств і їх підрозділів, а також інших господарських формувань, спрямована на досягнення головної мети – максималізації результатів за умов мінімалізації витрат [4]. Об'єктами аналізу є: виробництво і реалізація продукції, її собівартість, забезпеченість трудовими, матеріальними і фінансовими ресурсами і характер використання їх, фінансові результати роботи, фінансовий стан підприємства та інвестиційна його діяльність. Зміст аналізу господарської діяльності визначається його функціональним наповненням, а саме: вивчення характеру дії економічних законів, встановлення закономірностей і тенденцій економічних явищ і процесів у конкретних умовах підприємства; контроль за виконанням планів і управлінських рішень, за економічним використанням ресурсів; пошук резервів підвищення ефективності виробництва на основі вивчення передового досвіду і досягнень науки і практики; оцінка результатів діяльності підприємства по виконанню планів, досягнутому рівню розвитку економіки, використанню наявних можливостей; розробка заходів по використанню виявлених резервів у процесі господарської діяльності [5].

Розробка положень методології, методики та організації аналізу господарської діяльності переважним чином носить загальний уніфікований відносно видів економічної діяльності характер. Вивченням методологічних та теоретичних засад аналізу господарської діяльності аналізу займалися за радянської доби такі видатні вчені, як: М.І. Баканов, С.Б. Барнгольц, Н.Р. Вейцман, М.В. Дембінський, І.І. Каракоз, М.З. Кауфман, В.І. Самборський, С.К. Татур, М.Г.Чумаченко, А.Д. Шеремет. Проблемам адаптації організації та методики аналізу господарської діяльності до сучасних умов господарювання присвятили свої праці Н.С. Барабаш, Ф.Ф. Бутинець, Л.Л. Єрмолович, І.П. Житна, З.М. Зав'ялова, С.В.Калабухова, В.В. Ковальов, Т.М. Ковальчук, Л.І. Кравченко, І.Д. Лазаришина, М.В. Мельник, Є.В. Мних, О.В. Олійник, І.М.Парасій,

Г.В. Савицька, В.К. Савчук, В.І. Стражев, С.К. Татур, І.Д. Фаріон, Ю.С. Цал-Цалко, В.О. Шевчук, С.І. Шкарабан, М.Г. Чумаченко.

Питання організації та методики аналізу господарської діяльності розглядали у дисертаційних роботах українські дослідники: Н.І. Власюк (2000 р.); І.В. Буфатіна (2002 р.); Л.М. Уніят (2005 р.); Л.Є. Шульженко (2005 р.), І.Т.Райковської (2008р.) та ін. В цих роботах знайшли вирішення питання методичного забезпечення окремих об'єктів економічного аналізу. В той же час, питанням організації та методики комплексного аналізу господарської діяльності підприємств комунальної форми власності не було присвячено жодного фундаментального дослідження.

Таке положення є неприпустимим, оскільки господарська діяльність вказаних суб'єктів господарювання має вагомі особливості, які впливають на формування вектору орієнтирів для розстановки акцентів при проведенні аналітичного дослідження. Йдеться про те що:

– управління господарською діяльністю у комунальному секторі економіки здійснюється через систему організаційно-господарських повноважень територіальних громад та органів місцевого самоврядування щодо суб'єктів господарювання, які належать до комунального сектора економіки і здійснюють свою діяльність на основі права господарського відання або права оперативного управління;

– правовий статус окремого суб'єкта господарювання у комунальному секторі економіки визначається уповноваженими органами управління відповідно до вимог Господарського кодексу та інших законів. Відносини органів управління між зазначеними суб'єктами у випадках, передбачених законом, можуть здійснюватися на договірних засадах;

– суб'єктами господарювання комунального сектора економіки є суб'єкти, що діють на основі лише комунальної власності, а також суб'єкти, у статутному фонді яких частка комунальної власності перевищує п'ятдесят відсотків чи становить величину, яка забезпечує органам місцевого самоврядування право вирішального впливу на господарську діяльність цих суб'єктів;

– в законодавчому порядку можуть бути встановлені особливості здійснення антимонопольно-конкурентної політики щодо комунального сектора економіки, а також додаткові вимоги та гарантії права власності Українського народу і права комунальної власності при реалізації процедури банкрутства щодо суб'єктів господарювання комунального сектора економіки;

– органи місцевого самоврядування несуть відповідальність за наслідки діяльності суб'єктів господарювання, що належать до комунального сектора економіки, на підставах, у межах і порядку, визначених законом;

– відповідно до Бюджетного кодексу деякі з них мають статус одержувачів бюджетних коштів - підприємства і госпрозрахункові організації, громадські та інші організації, що не мають статусу бюджетної установи, які одержують безпосередньо через розпорядників кошти з бюджету як фінансову підтримку або уповноважені органами державної влади на виконання загальнодержавних програм та надання послуг;

Висновки. Вочевидь, вказані особливості впливають на конкретизацію наведених вище загальнотеоретичні позиції аналізу господарської діяльності, а отже і напрями та способи їх реалізації. Випрацювання чітких рекомендацій щодо формування механізму комплексного аналізу господарської діяльності підприємств комунальної форми власності та його відтворення на практиці забезпечить високу ефективність функціонування вказаних суб'єктів господарювання, а отже створить передумови стабілізації фінансової системи місцевих бюджетів.

Список використаних джерел:

- 1.Савицькая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия // <http://www.twirpx.com/file/19694/>
- 2.Свірко С.В. Бухгалтерський облік у бюджетних установах: методологія та організація // <http://gntb.gov.ua/ua/>
3. Чумаченко М.Г. Економічний аналіз // <http://ebk.net.ua/Book/BookEkAnaliz/tablica.htm>
4. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу // <http://studentam.kiev.ua/content/view/676/87/>
5. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа // <http://www.twirpx.com/file/23908/>

УДК 339.138

ГОЛОВКО А.Я.,

Інститут міжнародних відносин
КНУ імені Т.Г. Шевченка, аспірант

СОЦІАЛЬНИЙ МАРКЕТИНГ: ГЕНЕЗА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Анотація. Проаналізовано сучасний стан та тенденції впровадження соціального маркетингу на світовому ринку та ринку України. Відповідно, вказано на потенційні шляхи розвитку концепції у світлі поширення ідеї корпоративної соціальної відповідальності та на вигоди підприємств від впровадження соціального маркетингу на сучасному етапі.

Ключові слова: соціальний маркетинг, корпоративна соціальна відповідальність, соціальна реклама